

49821

Haydar ALTINTAŞ
İzmir Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı Sayın Ömer Bolat tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 25.09.2026

Haydar ALTINTAŞ
İzmir Milletvekili

Yaş sebze ve meyve piyasasında fiyatların oluşumuna ilişkin İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma kapsamında İstanbul, Ankara, İzmir, Mersin ve Antalya'da 41 büyük dağıtıcı firma yöneticisi hakkında işlem yapılmıştır. Soruşturma kapsamında gözaltına alınan 40 şüpheli hakkında tutuklama kararı verilmiştir.

Yaş sebze ve meyve piyasasında fiyatları manipüle eden, gerçeğe aykırı belge düzenleyen veya haksız kazanç sağlayan kişi ve işletmeler varsa bunların hukuk çerçevesinde tespit edilmesi ve gerekli yaptırımların uygulanması, hem üreticinin hem tüketicinin hem de dürüst tacirin korunması bakımından önemlidir. Ancak, münferit veya belirli işletmelere isnat edilen fiiller nedeniyle sektörün tamamının zan altında kalması da önlenmelidir. Suç ve cezanın şahsiliği ile masumiyet karinesi hukuk devletinin temel ilkelerindendir.

Yaş sebze ve meyve ticareti, diğer birçok sektörden farklı olarak beklemeye elverişli olmayan ürünlerin çok kısa süre içerisinde üreticiden alınmasını, tasnif edilmesini, paketlenmesini, taşınmasını ve iç veya dış pazara ulaştırılmasını gerektirmektedir. Bu nedenle piyasanın önemli aktörlerinden olan tacir ve ihracatçıların hukuki veya ticari belirsizlik nedeniyle ürün alımından kaçınması, doğrudan doğruya üreticiyi de etkileyebilecek niteliktedir.

Nitekim Mersin'den tarafımıza ulaşan bilgilerde, narenciye sezonunun başlamasına rağmen bazı tacir ve ihracatçıların ürün alımında çekingen davrandıkları, oluşan belirsizliğin üreticilerin ürünlerini pazarlamasını güçleştirdiği ifade edilmektedir.

Hukuka aykırı faaliyette bulunanlarla dürüst biçimde ticaret yapanların birbirinden ayrılması; bir taraftan üretici ve tüketicinin korunurken diğer taraftan ticaretin devamlılığının sağlanması gerekmektedir. Kurunun yanında yaşın da yanmasına izin verilmemelidir.

Bu çerçevede;

- 1) Yaş sebze ve meyve piyasasına ilişkin yürütülen soruşturmanın ardından Mersin başta olmak üzere üretim bölgelerinde tacir ve ihracatçıların ürün alımlarında azalma veya piyasa faaliyetlerinde daralma meydana gelip gelmediğine ilişkin Bakanlığınız tarafından bir çalışma yapılmış mıdır?

Haydar ALTINTAŞ
İzmir Milletvekili

- 2) Soruşturma sonrasında yaş sebze ve meyve sektöründe faaliyet gösteren tacirlerin üreticiden gerçekleştirdiği alımların miktarında önceki yılın aynı dönemine göre bir değişiklik meydana gelmiş midir? Varsa değişikliğin ürün ve il bazındaki oranı nedir?
- 3) Mevzuata uygun şekilde faaliyet gösteren tacir ve ihracatçıların yürütülen soruşturma nedeniyle zan altında kalmaması, ticari faaliyetlerini güven içerisinde sürdürebilmesi ve piyasada oluşabilecek belirsizliğin giderilmesi amacıyla Bakanlığınızca herhangi bir çalışma yürütülmekte midir?
- 4) Yaş sebze ve meyve ticaretinde hukuka aykırı işlemlerin tespitinde sektörün tamamını etkileyebilecek genel uygulamalar yerine, risk analizi ve somut veriler üzerinden işletme bazlı denetim yapılmasına yönelik bir sistem uygulanmakta mıdır?
- 5) Üreticiden yapılan gerçek alış fiyatı ve miktarı ile müstahsil makbuzu, Hal Kayıt Sistemi ve diğer ticari belgelerde kayıtlı fiyat ve miktarların elektronik ortamda karşılaştırılması suretiyle, mevzuata uygun faaliyet gösteren tacirlerle usulsüz işlem yapanların objektif kriterlerle ayrıştırılmasını sağlayacak bir denetim altyapısı bulunmakta mıdır?
- 6) Yaş sebze ve meyve ticaretinde faaliyet gösteren tacir ve ihracatçıların hukuki belirsizlik nedeniyle ürün alımından çekilmesinin üretici fiyatları, ihracat ve ürünlerin tarlada kalması üzerindeki muhtemel etkileri Bakanlığınızca değerlendirilmiş midir?
- 7) Hem üreticiyi ve tüketiciyi fiyat manipülasyonlarından koruyacak hem de mevzuata uygun faaliyet gösteren tacirlerin ticari itibarını ve faaliyetlerini güvence altına alacak şekilde yaş sebze ve meyve ticaretinde denetim, kayıt ve izlenebilirlik sisteminin yeniden düzenlenmesine yönelik bir çalışma bulunmakta mıdır?